

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра французької та іспанської філологій

Затверджено
на засіданні кафедри
французької та іспанської філологій
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №9 від 26 червня 2023 року)

Завідувач кафедри _____ Піскозуб З.Ф.

Силабус з навчальної дисципліни
«Теоретична фонетика французької мови»,
що викладається в межах ОПП першого бакалаврського рівня
вищої освіти для здобувачів з спеціальності
035 «Філологія»

Львів 2023 р.

СИЛАБУС КУРСУ

Силабус курсу «Теоретична фонетика французької мови» 2023-2024 навчального року

Назва курсу	Теоретична фонетика французької мови.
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, вулиця Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, французької та іспанської філологій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Підготовка бакалавра з галузі знань 03 гуманітарні науки за спеціальністю 6.0203031 Філологія спеціалізацією Мова і література (англійська, німецька, французька, іспанська).
Викладачі курсу	Мандзак Іван Антонович, науковий ступінь: кандидат філологічних наук, вчене звання: доцент, посада : доцент.
Контактна інформація викладача	Електронна адреса: imandzak@gmail.com Моб. тел.: 067 2510268.
Консультації по курсу відбуваються	Можливі консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	Курс складається з 32 годин (лекційних - 16 годин, практичних занять – 16 години) для студентів III-го року денної форми навчання.
Інформація про курс	Лекційно-практичний курс з теоретичної фонетики французької мови розроблено таким чином, щоб учасники навчання засвоїли основні теоретичні проблеми курсу; вивчили мовознавчі терміни загального характеру, обов'язкові для підготовки студента до прийняття загальних проблем курсу таких як: місце фонетики серед інших мовознавчих наук, фонетичні проблеми синтагматичного рівня, теоретичні та практичні питання фонології, тощо. Засвоєння термінології курсу, яке сприятиме засвоєнню лекційного та практичного матеріалу, який подається французькою мовою, покликаний також розвивати навички та уміння проводити самостійні наукові дослідження в області фонетики іноземної мови.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Теоретична фонетика французької мови» є теоретичною та практичною нормативною дисципліною з спеціальності 035 Філологія для освітньої програми Мова і література (Англійська, німецька, французька, іспанська), яка викладається в V-у семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Теоретична фонетика французької мови» є надання студентам необхідного обсягу (основ) знань у галузі наукових досліджень фонетики іноземної мови, є ознайомлення з її особливостями з метою прищепити їм практичні навички самостійної роботи над нормативною вимовою сучасної французької мови. Курс покликаний також підготувати студента до самостійного виконання наукової роботи з проблем практичної та теоретичної фонетики.
Література для вивчення дисципліни	Базова 1. Дем'яненко М.Я. Вступний курс фонетики французької мови. –

	<p>К., 1971</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Donohue-Gaudet M.-L. Le vocalisme et le consonnantisme français. – P., 1969. 3. Fouché P. Traité de prononciation française. – P., 1990. 4. Grammant M. La prononciation française. – P., 1996. 5. Léon P. Prononciation du français standard. – P., 1966. 6. Мандзак І.А. Методичні вказівки до вивчення основної термінології з курсу «Теоретична фонетика сучасної французької мови». – Л: ЛНУ імені Івана Франка, 1999. – 20 с. 7. Словники: Larousse; Le Petit Robert. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Pinaéva V. Aperçu de l'intonation française. – М., 1965. 9. Warnant L. Dictionnaire de la prononciation française. V. 1. – Gembloux, 1964. 10. Warnant L. Dictionnaire de la prononciation française. V. 2. – Gembloux, 1964. 11. Chevalier Jean-Claude, Blanche-Benveniste Claire, Arrivé Michel, Peytard Jean. Grammaire Larousse du français contemporain. – P. : Larousse, 1964. – 495 p. 12. Dictionnaire général Larousse. Pour la maîtrise de la langue française, la culture classique et contemporaine. – P. : Larousse, 1993. – 1690 p. 13. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. – К.: ВШ, 1985. 14. Dubois J. et 5 aa. Dictionnaire de linguistique. – P. : Larousse, 1993. 15. Інтернет ресурси: https://www.znu.edu.ua https://studfile.net nbuv.gov.ua:j-pdf-Nznuo elibrary.kubg.edu.ua edugu.edu.ua moodle.mdu.in.ua https://institutfrancais-ukraine.com
Тривалість курсу	32 год. (V-й семестр).
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять (16 годин – лекційних, 16 годин – практичних занять). На самостійну роботу передбачено 44 годин (V-й семестр).
Очікувані результати навчання	В результаті вивчення даного курсу студент повинен : знати: предмет теорії фонетики та її місце серед інших філологічних дисциплін; основні орфоепічні правила сучасної літературної та розмовної мови; вміти: застосовувати основні орфоепічні правила на практиці; описати фонемну систему французької мови; проводити просодичний аналіз фонетичної фрази (тексту), тощо.
Ключові слова	Органи мовлення; мовний апарат; вокалізм; консонантизм; склад та складоподіл; синтактична фонетика; фоностилістика; фоносемантика; мовний потік; просодія; орфоепічні правила; фонетична фраза; тощо.
Формат курсу	Очний.
	Проведення консультацій для кращого розуміння тем в кінці тижня (щоп'ятниці).
Теми	Теми подані нижче у формі СХЕМИ КУРСУ*
Підсумковий контроль, форма	1. Модульна контрольна робота в кінці кожного місяця та навчального року.

	2. Залік в кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з практичної (прикладної) фонетики та стилістики для сприйняття та розуміння поставлених задач з дослідження теоретичних проблем фонетичної системи французької мови, фонології та фоностилістики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація основних творів авторів-дослідників фонетичної системи французької мови. Дискусія навколо лінгвістичного дослідження фонетичного матеріалу. Виступи студентів з обраної тематики досліджень та групове обговорення. Презентація рефератів з досліджуваних проблем фонології, орфоєпії та фоностилістики.
Необхідне обладнання	Із урахуванням специфіки навчальної дисципліни – використання наочного забезпечення є доцільним (проекційної техніки), крім загально вживаних програм і необхідної лінгвістичної та художньої літератури.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 25. • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 25. • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна і спеціальна фонетика. 2. Теоретичне і практичне значення фонетики. Методи її дослідження. 3. Фонетика експериментальна, загальна, історична, описова, порівняльна, нормативна, функціональна.

	<p>4. Активні та пасивні органи мовлення.</p> <p>5. Артикуляційна основа французької мови.</p> <p>6. Фонема як сегментна одиниця. Варіанти фонем.</p> <p>7. Метод фонологічного аналізу і система опозицій фонем. Диференціальні ознаки фонем.</p> <p>8. Проблеми визначення фонем.</p> <p>9. Фонетична система рідної мови як основа для сприйняття іншомовних звуків і просодій.</p> <p>10. Загальні вимовні тенденції сучасної французької мови.</p> <p>11. Проблема учбової норми вимови.</p> <p>12. Загальна характеристика голосних та приголосних фонетичної системи французької мови.</p> <p>13. Про деякі особливості французького фонетизму: явище зв'язування, носові звуки, випадні фонем.</p> <p>14. Принципи французької орфографії та фонетичної транскрипції. Транскрипція тексту "Une Culbute" («Перекидання»).</p> <p>15. Чергування голосних: сучасний та історичний аспекти.</p> <p>16. Чергування приголосних: сучасний та історичний аспекти.</p> <p>17. Огляд теорій про складоутворення і складоподілу.</p> <p>18. Орфографічний та фонетичний складоподіл. Фонетичні та стильові умови вживання / невживання випадних фонем.</p> <p>19. Компоненти інтонації: мелодія, інтенсивність, довгота, пауза, тембр, наголос, темп, тембр, ритм.</p> <p>20. Основні інтонаційно-комунікативні типи фраз відповідно до їх структурно-семантичного оформлення: розповідь, питання, спонування.</p> <p>21. Вплив орфографії на реалізацію сегментних одиниць в сучасній французькій мові.</p> <p>22. Роль інтонації в утворенні звукових варіантів.</p> <p>23. Структурні елементи французького вірша. Рахунок складів. Наголос, паузи та членування вірша. Основні правила читання віршів.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

* Схема курсу

Тижні / кількість годин	Теми лекційних занять (10 годин)	Теми практичних занять для закріплення теоретичного курсу (22 години)	Література.	Самостійна робота (на випередження теоретичних тем)	Термін виконання
1-й тиждень семестру. 2 години.	Загальна та спеціальна фонетика. Теоретичне та практичне значення фонетики. Методи їх дослідження. Фонетика експериментальна,	Артикуляційна основа французької мови.	. Дем'яненко М.Я. Вступний курс фонетики французької мови. – К., 1971.	Повторити правила транскрипції (матеріали з курсу Прикладна фонетика, I-й курс навчання).	8 вересня поточного року.

	загальна, історична, описова, порівняльна, нормативна, функціональна. Активні та пасивні органи мовлення. Фонема як сегментна одиниця фонетичної системи мови. Визначення фонем.				
2-й тиждень семестру. 2 години.		Артикуляційна основа французької мови. Фонетична система рідної мови як основа для сприйняття іншомовних звуків і просодій.	Donohue-Gaudet M.-L. Le vocalisme et le consonantisme français. – P., 1969.	На схемі сагітального розрізу нанести французькою та українською мовами назви органів мовлення.	15 вересня
3-й тиждень семестру. 2 години.		Три особливості французького фонетизму: явище зв'язування, носові голосні та приголосні звуки, випадні фонем.	Соколова В.С., Портнова Н.И. Фонетика французской разговорной речи. – М., 1990.	Основні галузі теоретичної фонетики французької мови.	22 вересня
4-й тиждень семестру. 2 години.		Принцип французької орфографії та фонетичної транскрипції.	Портнова Н.И. Фоностилистика французского языка. – М., 1986.	Скласти список слів (не менше 50), в яких чергуються голосні та приголосні фонем.	30 вересня
5-й тиждень семестру. 2 години.	Перше письмове модульне опитування.		Donohue-Gaudet M.-L. Le vocalisme et le consonantisme français. – P., 1969.	Підготовка до письмового модульного опитування.	7 жовтня
6-й тиждень семестру.		Обговорення результатів першого модульного	Дем'яненко М.Я. Вступний курс	Фонетичні та стильові умови вживання	14 жовтня

2 години.		опитування. Явище зв'язування у мовному потоці.	фонетики французької мови. – К., 1971.	/ невживання випадних фонем.	
7-й тиждень семестру. 2 години.	Загальна характеристика голосних та приголосних фонетичної системи французької мови. Про особливості французького фонетизму: явище зв'язування, носові звуки, випадні фонем		Donohue-Gaudet M.-L. Le vocalisme et le consonantisme français. – Р., 1969.	Фонетична транскрипція різножанрових текстів.	21 жовтня.
8-й тиждень семестру. 2 години.	Принципи французької орфографії та фонетичної транскрипції. Огляд теорій про складоутворення та складоподілу. Чергування голосних та приголосних: історичний та сучасний аспекти.		Fouché P. Traité de prononciation française. – Р., 1990.	Транскрипція тексту «Une culbute» («Перекидання»).	28 жовтня
9-й тиждень семестру. 2 години.		Орфографічний та фонетичний складоподіл. Заповнення таблиці голосних фонем та методи їх класифікації.	Donohue-Gaudet M.-L. Le vocalisme et le consonantisme français. – Р., 1969.	Підготувати реферати (8-10 стор.) на обрану тематику з курсу.	8 листопада
10-й тиждень семестру. 2 години.		Транскрипція окремих речень та їх озвучування (читання транскрибованих уривків тексту).	Fouché P. Traité de prononciation française. – Р., 1990.	Провести орфографічний та фонетичний складоподіл окремих слів та	15 листопада

				речень.	
11-й тиждень семестру. 2 години.	Друге письмове модульне опитування.	Основні орфографічні правила сучасної літературної мови.	Léon P. Prononciation du français standard. – P., 1966.	Піготорка до письмового модульного опитування.	22 листопада
12-й тиждень семестру. 2 години.		Обговорення результатів другого модульного опитування. Читання діалогів, ситуативних фрагментів з художніх текстів звернувши увагу на просодичні моменти.	Pinaéva V. Aperçu de l'intonation française. – M., 1965.	Провести просодичний аналіз основних інтонаційно-комунікативних типів фраз на конкретному мовному матеріалі.	30 листопада
13-й тиждень семестру. 2 години.	Просодія: Компоненти інтонації: мелодія, інтенсивність звуку, довгота, пауза, тембр, наголос, додатковий наголос, темп, ритм. Основні інтонаційно-комунікативні типи фраз відповідно до їх структурно-семантичного оформлення: розповідь, питання, спонування. Роль інтонації в утворенні звукових варіантів фонем. Вплив орфографії на реалізацію сегментних одиниць в сучасній французькій мові.		Warnant L. Dictionnaire de la prononciation française. V. 1. – Gembloux, 1964.	Провести технічний запис уривку тексту (вибір студента) з метою подальшого аналізу просодичних моментів.	7 грудня

14-й тиждень семестру. 2 години.		Основні орфографічні правила сучасної розмовної мови. Аналіз основних тенденцій розвитку голосних сучасної розмовної мови.	Warnant L. Dictionnaire de la prononciation française. V. 2. – Gembloux, 1964.	Огляд короткометражного фільму з метою комплексного, фонетичного аналізу вимови героїв фільму.	14 грудня.
15-й тиждень семестру. 2 години.	Структурні елементи французького вірша. Рахунок складів. Наголос, паузи та членування вірша. Основні правила читання віршів.	Аналіз основних тенденцій розвитку приголосних сучасної розмовної мови.	Gaiffe Félix et 5 aa. Grammaire Larousse du XX-e s. – P. : Librairie Larousse, 1936.	Підготовка до підсумкового модульного опитування.	21 грудня.
16-й тиждень семестру. 2 години.	Підсумкове (третє) письмове модульне опитування.	Обговорення результатів модульного опитування. Вимоги до успішної здачі заліку.	Dubois Jean et 5 aa. Dictionnaire de linguistique. – P. : Librairie Larousse, 1973.	Підготовка до складання заліку.	28 грудня.